

چگونه نسل جدید را با انقلاب آشنا کنیم؟

۱۰ توصیه برای اینکه یک کودک انقلابی تربیت کنید

بسم الله الرحمن الرحيم

دهه شصتی‌های دیروز که دهه فجر را با بستن کاغذ کشی به دیوار کلاس و درست کردن روزنامه دیواری جشن می‌گرفتند، حالا مادر و پدر شده‌اند و باید بچه‌هایشان را برای جشن انقلاب آماده کنند. جشنی که برای نسلی که امام خمینی (ره) را ندیده و روزهای سخت دفاع مقدس را تجربه نکرده، شرح شیرینی‌اش سخت است. امروز وظیفه تربیت نسل انقلابی چطور محقق می‌شود؟ این سوالی است که در این یادداشت به آن پاسخ خواهیم داد.

برای بچه‌ها خاطره بسازیم

پسرکم هنوز یک ساله نشده بود و به سختی راه می‌رفت اما از صبح تا شب پای شبکه پویا می‌نشست و تلویزیون می‌دید. وقتی از تلویزیون صحنه شعار دادن مردم را می‌دید، مشت کوچکش را بالا می‌برد و بی‌هوا تکانش می‌داد. بازی شعار دادن برایش جالب بود، بازی‌ای که زیاد آن را دیده بود. در نخستین سال‌های زندگی نمی‌توانیم بعضی موضوعات را با ریشه‌هایش برای بچه‌ها بیان کنیم. شاید بهتر باشد که در این سال‌ها با رقم زدن خاطراتی خوش برای بچه‌هایمان، زمینه‌های تربیت انقلابی را در آنها شکل دهیم. همین که بچه‌های کوچک در مناسبت‌هایی مثل دهه فجر ببینند که حال و هوای خانه عوض شده است، مادر برایشان پرچم ایران درست کرده است یا با پرچم ایران عکس یادگاری بگیرند؛ اینها بهانه‌های جالبی است که باعث می‌شود؛ دهه فجر در خاطر بچه‌ها، ذهنیت‌های خوشی داشته باشد. همین که خاطره‌ای خوب از روزهای خوش انقلاب در ذهن‌شان باقی بگذاریم، قدم اول را برداشته‌ایم. جادوی سرودهای انقلابی را دست کم نگیرید، گاهی بد نیست که در ضبط ماشین بجای سی‌دی‌های همیشگی یکبار هم که شده، سرودهای انقلابی گوش بدهید و بچه‌ها را با شعرها و سرودهای خوب انقلابی آشنا کنیم. موسیقی و شعر به بچه‌ها حس‌های ماندگاری می‌بخشند.

در مناسبت‌های انقلابی به بچه‌هایمان توجه ویژه داشته باشیم

در جریان اتفاقات و مناسبت‌های انقلابی برای بچه‌ها شخصیت ویژه‌ای قائل بشویم و با ابتکاراتی ساده به این روزها رنگ و بوی خاصی بدهیم. ساختن سربندی با طرح پرچم ایران، پوشاندن لباسی با عکس شهیدان،

سربندی با عنوان «من انقلابی‌ام» و کارهایی از این دست می‌تواند برای حضور بچه‌ها در برنامه‌هایی مثل راهپیمایی ۲۲ بهمن یا روز قدس انگیزه‌بخش باشد. این نکته را فراموش نکنید که در مسیر راهپیمایی و برنامه‌هایی از این دست به نیازهای بچه‌ها توجه کافی داشته باشیم که با گرسنگی و خستگی و تشنگی خاطره بدی از این روزها برایشان نماند. بگذاریم بچه‌هایمان برای روز راهپیمایی شوق و ذوق داشته باشند.

در راهپیمایی عکس بگیرید

قدیم‌ترها در آلبوم‌های خانوادگی خانواده‌های انقلابی از راهپیمایی روز قدس و ۲۲ بهمن عکس‌های بامزه‌ای پیدا می‌شد. یادتان باشد که از حضور بچه‌هایتان در راهپیمایی‌ها عکس یادگاری بگیرید و بگذارید که خاطره خوش این روزها برای بچه‌ها ثبت شود تا اگر با وجود ذوق و شوق شما، رسانه‌ای از فرزندتان عکس نگرفت، خودتان از فرزندتان عکس و فیلم داشته باشید و برایش ثبت کرده باشید.

داستان را چاشنی کار کنید

کم‌کم که بچه‌ها بزرگتر می‌شوند؛ لازم می‌شود که از اصل انقلاب و چیستی و چرایی‌اش بدانند. در این شرایط بهتر است، بدانید که ذهن بچه‌ها کلان‌نگر نیست و توان درک کلیات موضوع را ندارد. برای بیان موضوعات مهم و بزرگی مانند فلسفه انقلاب، جزئیات و بخش‌های ملموس را برای بچه‌ها بیان کنیم. ظلم ستیزی و عدالت خواهی و اسلامی شدن، از اصول اجتناب ناپذیر انقلاب است. اصول ساده‌ای که بیان دوست داشتنی امام خمینی (ره) آنها را برای نسل دوم و سوم انقلاب به اصولی برآمده از جان تبدیل کرد و درک همین اصول باعث شد نسل اول و دوم انقلاب با جان‌شان درخت انقلاب را یاری کنند. همین اصول را به زبان کودکانه برای بچه‌هایمان بگوییم؛ مثلاً اینکه ظلم بد است را با قصه برای بچه‌ها تعریف کنیم و بگوییم که مردم ما از ظلم خسته شده بودند و با شاه ظالم مبارزه کردند تا خودشان برای خودشان تصمیم بگیرند. برای گفتن قصه انقلاب از تجربه بچه‌ها استفاده کنید. از تجربه‌های خود بچه‌ها استفاده کنید و بدی ظلم را برایشان بگویید. به مرور زمان از شخصیت‌های انقلاب مثل امام خمینی (ره) و شهدای انقلاب برایشان قصه‌هایی متناسب با سن‌شان بگویید. مجموعه‌هایی از این دست برای کودکان زیاد منتشر شده است که داستان‌هایی ساده و روان دارند و بچه‌ها را با شخصیت‌های اول انقلاب پیوند می‌دهد. بچه‌های دهه شصت شعر معروفی داشتند «انار دونه دونه، خمینی (ره) مهر بونه / می‌خوام برم به پیشش / دست بزnm به ریشش / بگم خمینی (ره) جونم / درد و بلات به جونم» شعرهایی مثل این به بچه‌ها کمک می‌کند که بچه‌ها پیوندهایی از این دست با انقلاب و شخصیت‌هایش پیدا کنند.

خودمان را با تاریخ تحلیلی مجهز کنیم

یادمان باشد که رهبر انقلاب فرمودند که در بیان خیانت‌های رژیم پهلوی کم کاری کرده‌ایم، می‌دانید چرا؟ چون نگاه‌مان به جریان وقایع رژیم پهلوی و اقدامات آن، نگاهی تاریخی نگر است نه نگاهی تحلیلی و با توجه به شرایط اجتماعی و همین است که گاهی احساس می‌شود که رژیم پهلوی خیلی هم بد نبوده است! این همان پاشنه آشیلی است که خیلی از برنامه‌های تلویزیونی هم از آن رنج می‌برند و باعث می‌شود که مردم با ریشه‌های خیانت و روندی که با ظهور پهلوی در ایران رقم خورد، غریبه باشند. رسیدن به این شناخت می‌تواند ما را در تربیت صحیح نسل انقلاب چند گام بلند، پیش ببرد.

میهن دوستی، جزئی از انقلابی‌گری

«انا لله و انا الیه راجعون/ عزت ما پایکوب شد، عظمت ایران از بین رفت/ من تأثرات قلبی خودم را نمی‌توانم اظهار کنم. قلب من در فشار است...» می‌دانی این جملات امام خمینی (ره) در واکنش به چه اتفاقی است؟ اینها بخشی از واکنش ایشان در آبان ماه ۱۳۴۳ و پس از تصویب کاپیتولاسیون در شرایطی است که ملی‌گرایان و کسانی که داعیه وطن پرستی داشتند، سکوت کرده بودند. امام خمینی (ره) پس از ایراد این سخنرانی دستگیر و سپس تبعید شدند. امام، انقلابی‌تر از هر وطن پرستی در جریان کاپیتولاسیون وارد شدند. در موقعیتی که جای خالی ملی‌گرایان به طور مشخص دیده می‌شد. به نظر شما چرا امام خمینی (ره) انقلابی‌ترین واکنش‌ها را به این لایحه نشان دادند؟ شاید لازم باشد برای انقلابی بودن حب کشور را در دل بچه‌هایمان بنشانیم. بگذاریم بچه‌هایمان به وطن شان احترام بگذارند، آن را دوست بدارند و خودشان را موظف به رشد آن بدانند. این تعلق، همان حسی است که بسیاری از آنها که علقه‌های مذهبی نداشتند را با امام خمینی (ره) و انقلاب همراه کرد تا در مسیر انقلاب، نقش‌های بی‌بدیلی بر جای بگذارند.

پرچم بالا بماند/ نمادها را جدی بگیریم

«در دهه فجر بر سر در هر خانه‌ای پرچم جمهوری اسلامی بزنید» این توصیه رهبر به خانواده‌های ایرانی است. به ویژه که امسال کسانی به خودشان جرات داده‌اند و به پرچم کشورمان توهین کرده‌اند. برای بچه‌هایمان بهانه‌های مختلفی جور کنیم که پرچم ایران را درست کنند و آن را در جاهایی که دوست دارند، نصب کنند. بگذارید محبتشان به نماد کشور و جمهوری اسلامی زیاد بشود.

وطن فروشی، هدیه بی‌وطنی

شاید اگر خیلی از آنهایی که در طول تاریخ به ملت و کشور ما ضربه زده‌اند، نسبت به این مردم و کشور محبتی داشتند، نفع مقطعی خودشان را با سعادت کشورشان معامله نمی‌کردند. چهره سیاه خائنان به کشور را برای بچه‌هایمان روشن کنیم. داستان خیانت میرزا آقاخان نوری‌ها، سلطنه و میرزاها را در میان قصه‌های بچه دبستانی‌ها جا بدهیم و بگذاریم «بدمن» قصه‌هایشان، خائنان به ایران و اسلام باشند.

اصول سیاسی را کم کم بیاموزیم

از وقتی بچه‌ها کم کم یاد می‌گیرند که وارد بحث‌های سیاسی بشوند؛ به آنها شخصیت بدهیم تا کم کم اصول بحث‌های سیاسی را یاد بگیرند؛ مثلاً حتما بدانند که هر چه شنیدند، معتبر نیست و اگر کسی به آنها چیزی گفت چرایی آن را هم بپرسند. این چرا گفتن به بچه‌ها کمک می‌کند که فلسفی و محکم بار بیایند. از طرف دیگر مواظب باشید که بحث سیاسی منجر به نفی اصل انقلاب نشود. همین می‌شود که وقتی سال ۸۸ جوان‌هایی دیدند که کاندیدای محبوب‌شان که اتفاقاً بعضی چهره‌های انقلابی هم کنار او بودند، رای نیاوردند؛ به قانون احترام نگذاشتند و دچار اشتباه شدند. در بحث‌ها اشتباهات افراد را پای انقلاب ننویسید تا بچه‌ها در شناخت اصل انقلاب دچار اشتباه نشوند. حواستان جمع باشد که عصبانیت‌های گاه و بیگاه ما در بحث‌های سیاسی که بچه‌ها در آن حضور دارند، با ادب و احترام دنبال شود تا بچه‌های ما در رعایت اصول اخلاقی انقلاب، عقب نمانند.